

CONSILIUL LEGISLATIV

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/10090
20 24 Luna 11 Ziua 06

Def. Legislativ

**CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETARIATUL GENERAL**

Doamnei Secretar General Adjunct Ioana BRAN-VOINEA,

Urmare adreselor Dumneavoastră nr. Plx.563/14.10.2024 și nr. Plx.586/15.10.2024, vă transmitem, alăturat, avizele Consiliului Legislativ referitoare la:

-propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale;

-propunerea legislativă pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

În vederea facilitării analizei juridice a proiectelor, vă înaintăm, totodată, fișele actelor normative incidente reglementărilor propuse, cu toate intervențiile legislative suferite, astfel cum rezultă din evidența legislativă a Consiliului Legislativ.

Cu deosebită considerație,

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. A455/05.11.2024

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx.563/14.10.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1111/15.10.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul transferului competenței de soluționare a contestațiilor privind înregistrarea candidaturilor pentru funcția de Președinte al României, de la Curtea Constituțională a României la Înalta Curte de Casație și Justiție.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile

art. 73 alin. (3) lit. a) și ale art. 142 alin. (5) din Constituția României, republicată. În aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art. 73 alin. (3) lit. a) și Camera Deputaților pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art. 142 alin. (5) din Constituția României.

Față de cele de mai sus, devin incidente prevederile **art. 75 alin. (4) și (5)** din Legea fundamentală, referitoare la **întoarcerea legii**.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Potrivit **art. 146 lit. f)** din **Constituție**, Curtea Constituțională „veghează la respectarea **procedurii pentru alegerea Președintelui României** și confirmă rezultatele sufragiului.”

Această atribuție este reluată în art. 37 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, cu modificările și completările ulterioare, pentru a fi dezvoltată în **art. 38** din aceeași lege, potrivit căruia, „Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României”.

Așadar, potrivit art. 38 din Legea nr. 47/1992, **în forma sa actuală**, Curtea Constituțională are competența de a soluționa două tipuri de contestații în exercitarea atribuției constituționale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României: contestațiile privind **înregistrarea candidaturilor** și contestațiile privind **împiedicarea desfășurării campaniei electorale**.

Analizând soluțiile legislative preconizate pentru **art. 31** din Legea nr. 370/2004, precum și pentru **art. 38** din Legea nr. 47/1992, constatăm că **prima atribuție**, respectiv cea referitoare la **înregistrarea candidaturilor**, este dată în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu diminuarea corelativă a rolului Curții Constituționale în verificarea respectării procedurii pentru alegerea Președintelui României.

Astfel, potrivit textelor propuse pentru art. 31 alin. (4) din Legea nr. 370/2004 și pentru art. 38 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională ar avea o atribuție generală de a hotărî „asupra

respectării procedurilor pentru alegerea Președintelui României la nivelul Biroului Electoral Central”, fără a mai fi clar în ce constă concret aceasta, în lipsa unei dispoziții similare actualului art. 38, care avea rolul de a detalia atribuția constituțională, așa cum am menționat mai sus. Din această perspectivă, soluțiile legislative preconizate nu îndeplinesc cerințele de claritate, precizie și previzibilitate, prevăzute de normele de tehnică legislativă, fiind susceptibile de a contraveni dispozițiilor **art. 1 alin. (5) din Constituție**, referitoare la obligativitatea respectării legii.

Pe de altă parte, menționăm că, prin **Hotărârea nr. 2/2024**, Curtea Constituțională a constatat că *„legiuitorul constituant originar a reglementat în mod expres atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii de alegere a Președintelui României. O asemenea opțiune constituțională, coroborată cu rolul Curții Constituționale de garant al supremației Constituției, demonstrează faptul că în cadrul acestei atribuții Curtea verifică atât legalitatea candidaturii din perspectiva Legii nr. 370/2004, cât și constituționalitatea sa. (...) Curtea evidențiază faptul că în privința alegerilor locale și parlamentare verificarea respectării condițiilor legii revine în exclusivitate instanțelor judecătorești și, ca atare, acestea pot examina numai legalitatea procedurii, spre deosebire de alegerile prezidențiale, unde voința legiuitorului constituant originar a fost aceea de a stabili un filtru constituțional în supravegherea procedurii, ceea ce implică, în condițiile sesizării sale, verificarea de către Curtea Constituțională, în etapa înregistrării/neînregistrării candidaturilor, atât a legalității, cât și a constituționalității acestora. (...)*

Prin reglementarea acestei atribuții în sarcina Curții Constituționale, și nu a instanțelor judecătorești, legiuitorul constituant nu a dorit înlăturarea controlului de constituționalitate a actelor normative care privesc domeniul alegerilor pentru Președintele României, ci conferirea în sarcina Curții Constituționale a atribuției de verificare a legalității operațiunilor electorale realizate, îmbinând, astfel, în cadrul competenței aceleiași autorități publice, atât controlul de constituționalitate, cât și pe cel de legalitate propriu-zis, efectele actului jurisdicțional al Curții Constituționale astfel pronunțat subsumându-se art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție.”.

Prin urmare, transferul competenței de soluționare a contestațiilor privind înregistrarea candidaturilor pentru funcția de Președinte al

României de la Curtea Constituțională a României la Înalta Curte de Casație și Justiție, propusă prin prezentul proiect, este contrară atât dispozițiilor **art. 146 lit. f)**, menționate mai sus, cât și dispozițiilor **art. 142 alin. (1)** din Constituție, potrivit cărora Curtea Constituțională este „garantul supremației Constituției.”

În ceea ce privește al doilea tip de contestații soluționate de Curtea Constituțională, respectiv contestațiile privind **împiedicarea desfășurării campaniei electorale**, menționăm că, deși această atribuție este eliminată implicit prin textul propus pentru modificarea art. 38 din Legea nr. 47/1992, constatăm că art. 42 alin. (7) din Legea nr. 370/2015, rămas nemodificat, prevede în continuare competența Curții Constituționale de a soluționa contestațiile cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii. Se creează astfel o situație de incoerență legislativă contrară normelor de tehnică legislativă, cu consecința afectării capacității Curții Constituționale de îndeplinire a atribuției prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție și, implicit, cu consecința afectării drepturilor electorale ale cetățenilor. Din acest motiv, soluția propusă pentru art. 38 din Legea nr. 47/1992 este susceptibilă și de încălcarea **art. 1 alin. (5) din Constituție**, care consacră principiul obligativității respectării legii.

*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi adoptată.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 1110/05.11.2024

11111

L. nr. 47/1992

M. Of. nr. 101/22 mai 1992

Lege privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

(v. Decizia nr. 163/2013 - M. Of. nr. 190/4 apr. 2013)

(Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, adoptat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 6/2012 - M. Of. nr. 198/27 mar. 2012)

1. republicare cu renumerotare

M. Of. nr. 807/3 dec. 2010

Lege privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

2. admisă excepție de D.C.C. nr. 766/2011
neconst. prin

M. Of. nr. 549/3 aug. 2011

Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) și art. 31 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Constată că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

3. modificări prin

O.U.G. nr. 38/2012

M. Of. nr. 445/4 iul. 2012

Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

modifică art. 27 alin. (1)

respinsă prin L. nr. 183/2013

M. Of. nr. 369/20 iun. 2013

ieșit din vigoare

4. modificări prin

L. nr. 183/2013

M. Of. nr. 369/20 iun. 2013

Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2012 pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

respinge O.U.G. nr. 38/2012

ieșit din vigoare - scos din evidență

5. modificări prin

L. nr. 66/2018

M. Of. nr. 233/16 mar. 2018

Lege pentru modificarea art. 5 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

modifică art. 5 alin. (4)

6. modificări prin

L. nr. 168/2018

M. Of. nr. 595/12 iul. 2018

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

modifică art. 66 și art. 71; introduce alin. (4) la art. 69; abrogă art. 68 alin. (3)

L. nr. 370/2004

M. Of. nr. 887/29 sep. 2004

Lege pentru alegerea Președintelui României

1. republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 650/12 sep. 2011

Lege pentru alegerea Președintelui României

2. modificări prin

L. nr. 76/2012

M. Of. nr. 365/30 mai 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010
privind Codul de procedură civilă

*modifică, la 1 septembrie 2012, art. 6 alin.
(6), art. 25 alin. (2), art. 47 alin. (11) și (12),
art. 68 alin. (2) și (3)*

3. modificări prin

O.U.G. nr. 44/2012

M. Of. nr. 606/23 aug. 2012

Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din
Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.
134/2010 privind Codul de procedură civilă

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013*

aprobată prin L. nr. 206/2012

M. Of. nr. 762/13 nov. 2012

4. modificări prin

L. nr. 187/2012

M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009
privind Codul penal

*la data de 1 februarie 2014, modifică art. 15
alin. (3), art. 51 alin. (5), titlul cap. IV, art.
55 lit. n) și r), art. 64;
introduce lit. r') la art. 55*

Dispune republicarea cu renumerotare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

5. modificări prin

O.U.G. nr. 4/2013

M. Of. nr. 68/31 ian. 2013

Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr.
76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010
privind Codul de procedură civilă, precum și pentru
modificarea și completarea unor acte normative conexe

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013*

aprobată cu modificări și
completări prin L. nr. 214/2013

M. Of. nr. 388/28 iun. 2013

6. modificări prin

L. nr. 214/2013

M. Of. nr. 388/28 iun. 2013

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a
Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr.
76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010
privind Codul de procedură civilă, precum și pentru
modificarea și completarea unor acte normative conexe

*aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr.
4/2013*

7. modificări prin	O.U.G. nr. 4/2014	M. Of. nr. 111/13 feb. 2014	
	Ordonanță de urgență privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014	modifică art. 7, art. 8, art. 10, art. 11, art. 32 alin. (2), art. 55 lit. e)	
	aprobată prin L. nr. 263/2021	M. Of. nr. 1060/4 nov. 2021	
8. modificări prin	O.U.G. nr. 45/2014	M. Of. nr. 475/27 iun. 2014	
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României	modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 5 alin. (1), art. 12 alin. (3), art. 17 alin. (1) lit. f), art. 21 alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 32 alin. (2), art. 43 alin. (4), art. 44 alin. (4), art. 66 alin. (5), art. 70 alin. (5);	
		introduce lit. e) la art. 2 alin. (1), alin. (5 ¹) la art. 21, lit. b ¹) la art. 24 alin. (4), alin. (3 ¹) la art. 27, alin. (4) și (5) la art. 45, alin. (5 ¹) și (5 ²) la art. 66, alin. (3 ¹) la art. 67;	
		abrogă art. 10 alin. (2), art. 11;	
		sintagma "formațiuni politice reprezentate în Parlament" se înlocuiește cu "partide politice parlamentare"	
	aprobată prin L. nr. 265/2021	M. Of. nr. 1065/8 nov. 2021	
	Dispune republicarea cu renumerotare		
9. modificări prin	L. nr. 148/2019	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019	
	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală	modifică art. 4 alin. (2), art. 5 alin. (1), titlul secțiunii 1 de la cap. II, art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, art. 21, art. 22 alin. (1), art. 23, art. 24, art. 27 alin. (1), art. 43 alin. (10), art. 44, art. 45 alin. (2), art. 46, art. 47, art. 48 alin. (1) lit. c), art. 49 alin. (5), art. 50 alin. (3), art. 55 lit. r ¹), art. 56 alin. (1), art. 56 alin. (2) lit. a), art. 65, art. 66 alin. (5), art. 67, art. 70 alin. (1) și (2), art. 71, sintagma „copiile de pe listele electorale permanente” se înlocuiește cu sintagma „listele electorale permanente”, iar sintagma „tabele electorale” se înlocuiește cu sintagma „liste electorale suplimentare”, sintagma „tabelul prevăzut la art. 9 alin. (1)” se înlocuiește cu sintagma „lista electorală suplimentară”, iar sintagma „tabelul prevăzut la art. 9 alin. (2)” se înlocuiește cu sintagma „extrasul din listele electorale”, sintagma „Ministerul Administrației și Internelor” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Afacerilor Interne”, sintagma „pază înarmată” se înlocuiește cu sintagma „paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne”; introduce alin. (6) la art. 1, art. 44 ¹ , alin. (1 ¹) la art. 45, art. 45 ¹ , art. 49 ¹ , alin. (1 ¹) la art. 69;	
		abrogă art. 12, art. 51 alin. (5) și (6)	
	Dispune republicarea cu renumerotare		
10. modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019	

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019

*modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 2 alin. (2) și art. 23 alin. (2)-(4);
introduce alin. (4')-(4'') la art. 23, alin. (2') la art. 40 și alin. (2') și (2'') la art. 67*

11. admisă excepție de D.C.C. nr. 418/2020
neconst. prin

M. Of. nr. 612/13 iul. 2020

Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 2 alin. (1) lit. e)

12. modificări prin

L. nr. 265/2021

M. Of. nr. 1065/8 nov. 2021

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 45/2014 privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

aprobă O.U.G. nr. 45/2014

13. completat prin

L. nr. 196/2022

M. Of. nr. 668/4 iul. 2022

Lege privind completarea art. 28 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

introduce alin. (2) la art. 28

14. modificări prin

L. nr. 125/2024

M. Of. nr. 414/7 mai 2024

Lege pentru modificarea art. 5 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

modifică art. 5 alin. (1)